

עפ"ג 6758-05-25 - חסן אבו מוך נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עפ"ג 6758-05-25

לפני: כבוד השופט יחיאל כשר

המבקש: חסן אבו מוך
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט
המחוזי בנוף הגליל - נצרת (השופט ח' סבאג),
מיום 25.3.2025, ב-ת"פ 37871-05-19

בשם המבקש: עו"ד אפרת גולדשטיין רוזן
בשם המשיבה:

החלטה

1. בפניי בקשה לעיכוב ביצוע של תשלום קנס, אשר הוטל על המבקש בגדר גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנוף הגליל - נצרת (השופט ח' סבאג), מיום 25.3.2025, ב-ת"פ 37871-05-19, וזאת עד להכרעה בערעור שהגיש המבקש על גזר הדין.

2. בתמצית שבתמצית, ביום 24.11.2022, הורשע המבקש, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירת ייבוא נשק, על-פי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על-פי עובדותיו של כתב האישום המתוקן, בו הודה המבקש, נטל המבקש חלק בייבוא של עשרות כלי נשק מירדן לשטח מדינת ישראל. ביום 24.11.2022, ניתן גזר הדין בעניינו של המבקש, במסגרתו הושטו עליו 10 שנות מאסר בפועל, לצד עונש מאסר מותנה וקנס כספי בסך של 100,000 ש"ח, אשר ישולם בתוך 180 יום (להלן: גזר הדין הראשון).

על גזר הדין הראשון הגיש המבקש ערעור לבית משפט זה, בו טען כי בית המשפט המחוזי סירב לאפשר לו לחזור בו מהודאתו, כפי שביקש כאשר התברר לו כי לא יוכל, במסגרת הטיעונים לעונש, להעלות טענות ולהגיש ראיות העומדות בסתירה לכתב האישום המתוקן בו הודה. לצד זאת, טען המבקש בערעורו כי העונש שנגזר עליו חמור בהרבה מהעונשים שנגזרו על המעורבים האחרים בפרשה.

3. בפסק דינו מיום 15.6.2023, קיבל בית משפט זה את ערעורו של המבקש, ביטל את הרשעתו והחזיר את הדיון לבית המשפט המחוזי (ע"פ 178/23). בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי, בעקבות פסק הדין בערעור, הגיעו הצדדים להסדר טיעון נוסף, לפיו המבקש יודה בכתב אישום מתוקן, ולאחר שיתקבל תסקיר שירות מבחן בעניינו יטענו הצדדים לעונש באופן חופשי.

בהתאם להסדר הטיעון הנ"ל, ביום 25.3.2025 נתן בית המשפט המחוזי גזר דין חדש בעניינו של המבקש, בגדרו הוטלו על המבקש 9 שנות מאסר בפועל, עונש מאסר מותנה וקנס בסך של 75,000 ש"ח (להלן: גזר הדין השני).

4. ביום 5.5.2025, הגיש המבקש ערעור על גזר הדין השני, ובד בבד הגיש את הבקשה שבפניי, לעיכוב ביצוע תשלום הקנס שהוטל עליו במסגרת גזר הדין השני, עד למתן הכרעה בערעור.

בערעור, טוען המבקש כי העונשים שהוטלו עליו בגזר הדין, הן לעניין המאסר בפועל והן לעניין הקנס, חמורים משמעותית מהעונשים שהוטלו על שותפיו לביצוע העבירה, ובפרט על אחד מבין השותפים, עליו הושטו 5.5 שנות מאסר וקנס בסך של 10,000 ש"ח בלבד. זאת, לטענת המבקש, על אף שאין כל שוני מהותי בין מעשיו שלו למעשיו של שותפו הנ"ל.

בבקשה שבפניי, טוען המבקש כי ייגרם לו ולמשפחתו נזק משמעותי אם לא יעוכב ביצוע תשלום הקנס, בשל מצבו הכלכלי הקשה. המבקש מפרט כי ניתן בעניינו צו לשיקום כלכלי, וכי עם כניסתו למאסר תיוותר משפחתו, אשר מסתייעת בשירותי הרווחה, בקשיים כלכליים ניכרים. המבקש טוען כי הסיכויים לקבלת ערעורו גבוהים, ומדגיש כי למול נסיבותיו המיוחדות, אין בעיכוב של תשלום הקנס עד למועד ההכרעה בערעור כדי לפגוע פגיעה מהותית באינטרס הציבורי.

יצוין כי במסגרת הבקשה, לא מבוקש לעכב את ריצוי עונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש. בעניין זה, המבקש מבהיר בבקשתו, כי גם אם יתקבל הערעור במלואו, צפויה לו עוד תקופת מאסר ממושכת, כך שבשונה מתשלום הקנס, הוא אינו סבור שייגרם לו נזק מכך שיחל בריצוי המאסר עוד בטרם הוכרע הערעור בעניינו.

5. המשיבה מתנגדת לבקשה. בתגובתה, טוענת המשיבה כי הכלל המשפטי הוא שאין לעכב ביצוע של תשלום קנס שהוטל בגדר גזר דין. לטענתה, המבקש לא הצביע על טעמים מיוחדים המצדיקים לסטות מכלל זה, בפרט לאור הפסיקה הקובעת כי מצב כלכלי קשה אינו מספיק, כשלעצמו, על מנת להצדיק עיכוב ביצוע של תשלום קנס. לכן, מוסיפה המשיבה כי סיכויי הערעור אינם גבוהים כפי שהציגם המבקש בבקשתו.

6. לאחר עיון בבקשה ובתגובה לה, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

7. הלכה היא כי ככלל, בית המשפט לא יורה על עיכוב ביצוע של תשלום קנס שהוטל במסגרת גזר דין, רק בשל הגשת ערעור על גזר הדין. זאת, מאחר שברוב המקרים תשלום קנס אינו גורם נזק אשר לא ניתן יהיה לרפאו, בדרך של השבת הסכום מקופת המדינה, אם לבסוף יתקבל ערעורו של המבקש (ע"פ 3745/17 אלבז נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (22.5.2017) (להלן: עניין אלבז); ע"פ 679/15 גזאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (11.3.2015)).

עוד נקבע בפסיקה כי סטייה מכלל זה מחייבת נסיבות מיוחדות, כאשר לא די בכך שהמבקש נתון במצב כלכלי קשה (עניין אלבז, פסקה 4; ע"פ 29/13 בירנבוים נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (13.1.2013)). כך, נפסק כי בית המשפט ישקול לעכב תשלום קנס אם שוכנע כי מצבו הכלכלי של המבקש אינו מאפשר לו לשלם את הקנס, וכי אי-התשלום יוביל בהכרח להשתת מאסר חלף קנס על המבקש. נקבע כי בבואו לבחון מקרים מסוג זה, ישקול בית המשפט את מצבו הכלכלי של המבקש, את גובה הקנס שהוטל עליו ואת יכולתו לשלם את הקנס בטרם יישמע ערעורו. לעיתים, יינתן משקל גם לעובדת היותו של המבקש אסיר, לאור הקושי המובנה של אדם דל אמצעים לשאת בתשלום קנס בעודו במאסר (ע"פ 3468/12 שורפי נ' מדינת ישראל, פסקאות 5-7 (12.7.2012)).

8. בענייננו, המבקש צפוי היה להתחיל בריצוי מאסרו ביום 26.5.2025, וכאמור אינו מבקש לעכב את מרכיב המאסר שנגזר עליו. בבקשתו, טען המבקש לקשיים כלכליים, ולכך שתשלום הקנס יכביד עליו ועל משפחתו. עם זאת, טענות אלה לא נתמכו במסמכים, למעט פסק הדין בו ניתן הצו לשיקום כלכלי בעניינו של המבקש, מיום 27.1.2022, שצורף להודעת הערעור. חשוב מכך, בבקשתו לא העלה המבקש טענה לפיה הוא ניצב בפני סיכון ממשי להשתת מאסר חלף תשלום הקנס, לאור אי-יכולתו לשאת בתשלומי של הקנס במועד שנקבע לכך.

בנסיבות אלה, אף מבלי להתייחס לסיכויי הערעור, סבורני כי המבקש לא ביסס בבקשתו טעם מיוחד, אשר מצדיק לקבל את בקשתו לעיכוב ביצוע של תשלום הקנס שהוטל עליו בגזר הדין. בשולי הדברים,

יוער כי פתוחה בפניו של המבקש הדרך לפנות אל המרכז לגביית קנסות, בבקשה לפרוס או לדחות את תשלום הקנס (ראו, למשל: ע"פ 5957/12 רביזדה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (27.5.2013)).

אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, א' סיוון תשפ"ה (28 מאי 2025).

יחיאל כשר
שופט